

Полянський Я.Г., Братішко Ю. С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Аналіз міжнародних стандартів якості, що регулюють соціально відповідальну діяльність

bratishko1411@gmail.com

Вступ. Методичне підґрунтя управління діяльністю фармацевтичними компаніями (ФК) в сфері корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) становлять відповідні керівництва, кодекси або стандарти, що визначають принципи і підходи соціально відповідального управління компаніями (об'єднаннями, асоціаціями). Як показав проведений аналіз, предметом регламентування в міжнародних ФК найчастіше виступають як окремі сфери професійної діяльності (наприклад, кодекси рекламної та дослідницької практики), так і безпосередньо сфери соціальної діяльності, наприклад, ставлення організації до збереження навколишнього середовища, дотримання міжнародних стандартів з трудових відносин та дотримання прав людини.

Метою є дослідження регуляторної бази в КСВ ФК.

Основними **методами дослідження**, які використовувались у роботі, є: методи наукової індукції та дедукції; історичний метод та метод логічного аналізу; контент-аналіз.

Отримані результати. Стандарти КСВ розробляються з урахуванням керівних принципів, зафіксованих в документах авторитетних міжнародних організацій, розглянуті у попереднього розділі.

Мета стандарту КСВ – сформулювати системне бачення і активізувати соціально відповідальну поведінку компанії. Положення стандарту відображають очікування суспільства в конкретний момент часу, тому склад і кількісне вираження індикаторів КСВ підлягають періодичному перегляду. На наш погляд, залежно від змісту та цілей застосування, існуючі міжнародні стандарти і керівництва з питань КСВ можна розподілити на такі основні групи:

1. Міжнародні документи, що визначають загальні принципи та вимоги щодо діяльності компаній у сфері КСВ (Глобальний договір ООН, Глобальні принципи Саллівана, Конвенції Міжнародної організації праці, Рекомендації Організації з економічного співробітництва та розвитку, Принципи всесвітньої корпоративної відповідальності, Принципи ведення бізнесу на засадах концепції корпоративної соціальної відповідальності, Стандарти і принципи дій відповідальної компанії, спільний проєкт Interfaith Center of Corporate Responsibility (США), The Ecumenical Council for Corporate Responsibility (Філіпіни), The Cristian Centre for Socially Responsible Investment (Австралія) и KAIROS-Canada (Канада), Керівні принципи з дотримання прав людини для компаній організації «Міжнародна амністія» та ін.);

2. Міжнародні документи, що містять вимоги до управління компаніями та передбачають проведення сертифікації їх діяльності (SA 8000, ISO 26000, ISO 9000, OHSAS 18001, ISO 14000, EMAS, ISO 50000, Принципи та критерії Форест Менеджменту);

3. Міжнародні документи щодо оцінки СВ (FTSE4-Індекс, який включає до розрахунку екологічну складову, дотримання прав людини, протидію корупції, Індекс сталого розвитку Доу Джонса, Ethibel Sustainability Index, Global Challenges Index, MSCI World ESG Index та низка регіональних індексів: ASPI Eurozone Index, DAXglobal Sarasin Sustainability Germany Index EUR, STOXX Sustainability Indices, Hang Seng Corporate Sustainability Index, Ethinvest Environmental Index Australia, Jantzi Social Index Canada, Johannesburg Stock Exchange / FTSE 4Good Index South Africa, Humanix 50 Index Sweden, Calvert CALVIN Social Index USA, KLD Domini 400 Index USA тощо);

4. Міжнародні документи, що визначають загальні вимоги щодо обліку та соціальної звітності (стандарт GRI, стандарт AA 1000);

5. Міжнародні документи, що містять вимоги щодо управління окремими сферами КСВ (ETI (Ethical Trading Initiative Base Code) – стандарти трудових відносин, Amnesty International's Human Rights Guidelines for Companies – керівні принципи щодо дотримання корпораціями прав людини).

Висновки. Проаналізовані нормативно-правові засади державного регулювання СВБ шляхом вивчення таких основоположних документів: Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, Європейська соціальна хартія, Декларація зі сталого розвитку, Глобальні ініціативи Саллівана, Рамкова концепція ООН «Захист. Повага. Гарантія справедливості», «Зелена книга» (Green Paper), Стратегія Європейської Комісії та інші. Встановлено, що базовий обов'язковий рівень СВД СФР в Україні регулюється чинним національним законодавством. Визначено, що найбільш забезпеченою та жорстко регламентованою є складова відповідальності ФК за своєчасне забезпечення населення якісними, безпечними та доступними за ціною ЛЗ. Розроблена класифікація чинного законодавства України стосовно регулювання всіх напрямків СВФБ.

Проведений аналіз відповідних керівництв, кодексів і стандартів, що визначають принципи і підходи соціально відповідального управління компаніями (об'єднаннями, асоціаціями). Проаналізовані стандарти ISO серії 9000, 14000, 26000, SA 8000, Глобальна ініціатива зі звітності (Global Reporting Initiative - GRI), стандарт звітності серії AA 1000S, міжнародний стандарт ICCSR – 08260008000, CSR / KCO-2008, OHSAS 18000. Визначено, що наявність різних стандартів в галузі реалізації концепції СВБ створює в Україні належну нормативну базу для здійснення довгострокової СВД компаній і спрямована на адекватне відображення її результатів у соціальній звітності, відкритій для всіх зацікавлених осіб. У залежності від змісту та цілей застосування, існуючі міжнародні стандарти і керівництва розподілені на такі основні групи: міжнародні документи, що визначають загальні принципи та вимоги щодо діяльності компаній у сфері КСВ, міжнародні документи, що містять вимоги до управління компаніями та передбачають проведення сертифікації їх діяльності, міжнародні документи щодо оцінки СВ, міжнародні документи, що визначають загальні вимоги щодо обліку і звітності та міжнародні документи, що містять вимоги щодо управління окремими сферами КСВ.